

Versieringen

Versieringen zijn tonen die voor -, na - of in plaats van één of meer tonen komen. Deze worden weergegeven als kleine noten of speciale tekens.

Er zijn 4 soorten versieringen in de muziek:

- aanslaande versieringen
- aanvullende versieringen
- naslaande versieringen
- opvullende versieringen

Algemene regel versieringen

Bij het uitvoeren van een versiering moet rekening gehouden worden met de vaste voortekens en de toevallige voortekens die in de maat van (en voor) de versiering voorkomen.

Als een versiering met toevallige voortekens gespeeld moet worden, dan worden de toevallige voortekens boven of onder de versieringstekens genoteerd of vóór de kleine noten.

De toevallige voortekens van versieringen gelden ook voor dezelfde (gewone) noten die hierna komen in dezelfde maat.

Voorbeelden van versieringen met toevallige voortekens:

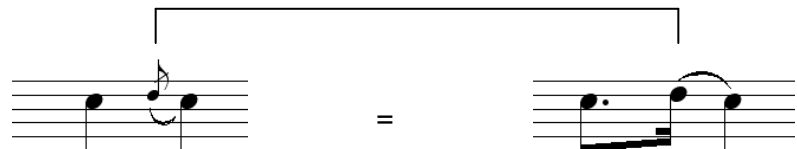

De kruis geldt ook voor dezelfde (gewone) noot als de voorslag, na de voorslag in deze maat

Aanslaande versieringen:

deze komen in de tijd van de hoofdnoot of vóór de hoofdnoot

Korte voorslag:

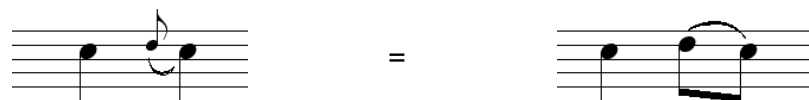

Kleine noot met een schuin streepje door het vlaggetje en de stok

De waarde wordt van de voorafgaande toon genomen.

Het schuine streepje geeft aan dat de voorslag geen exacte waarde heeft. Er staat hier een achtste noot maar de waarde is afhankelijk van de noot die ervoor staat en het karakter van het muziekstuk.

Lange voorslag:

Kleine noot (zonder schuin streepje)

De waarde wordt precies weergegeven (hier is dat een achtste noot)

Vanaf 1790 werd de lange voorslag niet meer gebruikt maar als gewone noot genoteerd.

Praltriller: =

Hoofdtoon, toon erboven, hoofdtoon

Mordent: =

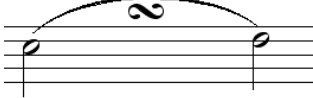

Hoofdtoon, toon eronder, hoofdtoon

Dubbelslag boven de noot: =

Toon erboven, hoofdtoon, toon eronder, hoofdtoon

Een dubbelslag kan boven een noot of tussen 2 noten staan.

Aanvullende versieringen: deze verbinden 2 tonen en komen in de tijd van de 1^e toon

Dubbelslag tussen 2 noten waarbij de 1^e noot zonder punt is: =

Hoofdtoon (lang), toon erboven, hoofdtoon, toon eronder, hoofdtoon

Dit is een versiering van de noot vóór de ∞ (dubbelslag)

Dubbelslag tussen 2 noten waarbij de 1^e noot een gepunteerde noot is: =

De noot wordt in 3 delen uitgevoerd: hoofdtoon (1/3 van de noot met punt), trioel met toon erboven, hoofdtoon en toon eronder (samen 1/3) en weer de hoofdtoon (1/3)

of (bij zeer langzaam tempo):

of (bij zeer snel tempo):

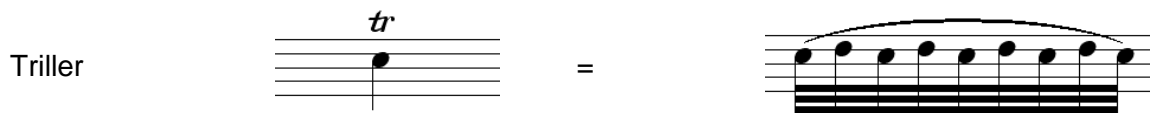
Naslaande versieringen: deze komen na en in de tijd van de hoofdtoon

Een naslag wordt gespeeld in de tijd van de hoofdtoon en is meestal gecombineerd met een triller:

Opvullende versieringen: deze vullen de volledige tijdsduur van de hoofdtoon

Toon + toon erboven. Het aantal keren is afhankelijk van het tempo en de technische mogelijkheden.

Meestal begint de triller met de hoofdtoon. In het verleden werd hier verschillend mee omgegaan. Sommige componisten willen trillers laten beginnen met de toon boven de hoofdtoon. In het algemeen beginnen trillers met de hoofdtoon bij muziek na ± 1790.

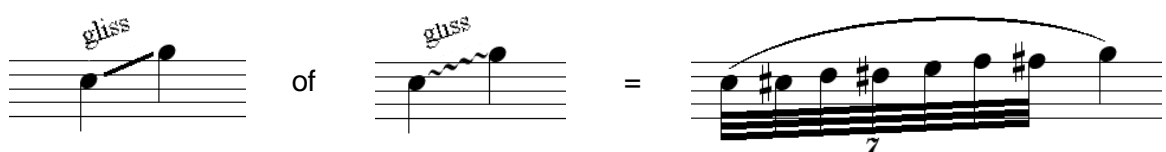
Staat vóór de triller dezelfde noot dan begint de triller met de bovenscunde (toon boven de hoofdtoon)

Tremolo: Het woord tremolo betekent trillend.

Hier worden 2 halve noten verbonden met 2 waardestrepn. Dat betekent dat de totale waarde een halve noot is en dat deze wordt verdeeld in zestiende noten.

Glissando: Glissando betekent glijdend

Glissando: alle (chromatische) tonen spelen, in dit geval oplopend van de onderste tot de bovenste toon. Bij een aantal instrumenten, zoals de trombone, is het daadwerkelijk mogelijk om van de ene naar de andere toon te glijden.